

ВИБОРИ ЗАВДАЮТЬ ПРИКРИЙ УДАР РЕПУБЛІКАНЦЯМ

ВАШИНГТОН, 8. вересня. — Правобори („праймеріз“), що відбулися на початку сього тижня, принесли кілька великих несподіванок.

Найважливішою подією є упадок сенатора Ленурта, одного з найбільших стовпів теперішнього републіканського уряду, людини, яка в попередні конгреси вела провід у агітації уряду за приступленням до світового суду. Його нещодавно вважали важким ударом для републіканської адміністрації. Упадок Ленурта скріпляє сили прогресистів, ворогів президентів.

Другою щодо ваги подією є невдача прогресиста з партії Ла Фолета в Вісконсині. Се може еventуально скріпити партію уряду.

В сестрі Нью Гемшер виграє правобори прихильник уряду Моес.

КУЛІДЖ НЕ ЗМІНЯЄ СВОЮ МЕКСИКАНСЬКУ ПОЛІТИКУ ПОЛ СМІТЦ, Нью Йорк, 8. вересня. — Президент Кулідж змінив ніяк, що він не думає змінювати своєї політики супроти Мексики. На його думку, президент Каес поробив уже Америці власні уступства в справі землі й нафти.

ПРОСЕК ПРОТИ МІНІСТРА ЗА ОБМАН УРЯДУ.
НЬО ЙОРК, 8. вересня. — На процесі федерального уряду проти Гари Догерті, бувшого міністра справедливості, та Томаса Милера, бувшого опікуна чужинських маєтків, прокуратура пропонує наперед свою справу, а ватажк покликана як першого свідка Річарда Мертоня, міжнародного знатока з Франкфурту над Менном у Німеччині.

Державний прокуратор у своїй промові показував, що Догерті мусів заробити на безправнім перенесенні власності на приватних підприємців яких 32 тисячі доларів, а Милер що найменше 50 тисяч доларів.

ВАЛЕНТИН ЗАПИСАВ СВІМ МАСТОК СВОЮ РОДИНІ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС, Каліфорнія, 8. вересня. — Прочитання в перше testament помірного нещодавно відомого актора румунського походження **Рудольфа Валентина** викликає тут справедливе здивування. Мاستок сей, який виворить що найменше мільон доларів, а може дійти до два рази вищої суми, записаний по більшості братови покійного, сестри та тітці його другої жінки, котра помагала розводитися йому зі своєю женою в Парижі. Сама та друга жінка, відома на сцені під іменем Наташі Румбівної, дістала в спадку 1/2 доларя.

Тимчасом у деяких католицьких кругах розвезлася за похорони Валентина цікава полеміка. Самі такі католики закликають управі церкви, як вона сміла правити похорони для Валентина, коли він, хоча рожденний в католицькій церкві, не желься через сю церкву, і розводився аж два рази, тоді як католицька церква не допускає навіть одного розводу.

2 СМЕРТИ ЗА 2 ДОЛЯРИ.

АЛЕНТАВН, Па., 8. вересня. — Марк Сенсенбах, шериф повіту Лігар, та Гари Сігрфіл, його заступник, вибрали ніни на фарму Гренвілла Голдена, щоби доручити йому рибаків якіс в суді. Голден мав явитися в суді ще в вівторок та відповісти за несплатення своїх діток до школи, але він не явився.

Коли оба шерифи зближались до дому, фармер загрозив їм, що він буде стріляти, як вони не відступлять від дому. Шериф застав, що він має доручити йому судовий приказ і мусів сповнит свій обов'язок. Коли Голден повторив свою погрозу, шериф шлюб зателефонував до міста по поліцію, а по приході полісменів, він пішов ще раз доручувати позов.

Громадка підкорилася до дому та хотіла насочити на двері несподівано, але фармер побачив їх і загрозив, що буде стріляти. Вони тріо стріляли салівно до вікон дому. Попіт атери одну впалила на дів'ярок. Пожаждали хвилюну, шериф і його заступник пустилися до дверей. Коли були яких 25 стіп від дверей, з одного вікна показався конець рушниц і грану вістря. Шериф і його заступник дістали великий ладунок грубого шроту в голову. Оба впали на місці смертельно ранені. Оба померли по дорозі до шпиталю.

Поліція покликана ще більше резерву, і коли настала ніч, поліція, переконавшись депеше, що жінки й дітки нема дома, постановила його викрутити. Дім підпалено. Не можуть вийдержати гірчю, Голден виварив з дому та став утікати, стріляючи в б'яку. Знова гримнула салівна вістря, і Голден повалився неживий на землю.

Голбен має 48 літ і в батьком 4 дітків. Сусіди кажуть, що від якогось часу він заховався по дивацтвах. Називав себе сном божим та сварився з жінкою, як вона не хотіла вжити, що його Бог висадив довести спротив проти урядовців.

КАНАДА ВЕРТАЄ ДО ПОЛІТИКИ ДВОХ ПАРТІЙ.
МОНТРЕАЛЬ, Канада, 8. вересня. — Внору відбулася номінацій кандидати, які мають ступити до виборів членів домінарного парламенту, що мають відбутися на сілдуочий айворт. Як видно зі сьх праймерізів, Канада вертає назад до двох старих партій, консервативної й ліберальної. На 255 місць у парламенті поважило всего 20 портрєнерних кандидатів, і з них найбільше два мають яку надію на вибір.

РАК НЕ НЕДУГА, АЛЕ ГРУПА НЕДУГ.

НЬО ЙОРК, 7. вересня. — На зборках Американської Академії Тилесних Недаг говорив др. Вілієм Бейбридж про недугу рака, що се не одна недуга, але ціла комбинація недуг. Тому й причини вона не має одної, але багато.

РОСІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ УЧАСТІ В АЛЬЖЕРСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ.

МОСКВА, 8. вересня. — Російський уряд вислав ноту до еспанського уряду, в якій звертає сьому урядови увагу, що коли він скликає конференцію в справі Альжесіра і запрошує на сю конференцію всі держави, які підлясають попереду умови в сій справі, то Еспанія повинна була запросити до участі в конференції й російський уряд. Колич Еспанія Росія, тепер не запросила, то Росія застерігає собі право не прийняти постанов сєх конференції.

ДАРУНОК ГРАФІНИ СОЦІАЛІСТАМ.

ЛОНДОН, 7. вересня. — Графиня Ворвик, власителька великих маєтків у Англії, яка мимого сього вважає себе соціалісткою, подарувала робітничій партії Англії свій замок Істон Лодж. В сьому замку мавби повстати перший в Англії робітничий каледж.

Сим питаннєм тепер і займається генеральний конійний мергєр. Юні мусилиби видати на випосажене каледж, що вимагало би видати чверть мільона доларів. Власне над тим, як зібрати сю суму, і велися гораючи дебати на конгресі. Пропонує більш нічим, щоби кожний член англійських юній зложив по 1 пені від члена на рік через три роки. Дебати ще не покінчилися.

СЕЛЯНСТВО БЕСАРАБЬ СТОГНЕ ПІД ЯРМОМ ПОДАТКІВ.

За відомостями румунської газети „Діміана“ в міністерстві фінансів Румунії відбулося засідання за приводу оподаткування населення боярської Румунії. Пам Ляпелату, завід. департаментом оподаткування, повідомив, що податок виплачують „неохотно“, особливо, — підкреслила урядовець — це стосується „запрутій провинції“, і т. Бесарабії, де земельного податку за 1923 р., що становив 60 міль. лей, не було взято з населення навіть 50%. Народа заридала такому лихоліду дуже просто, — вона хотіла лиш дістати взяти з населення щомісяч заборгованості за минулі роки і 3/4 за 6 р. Останній строк для виплати податків 1. жовтня ц. р.

ХОВАЮТЬ ЖЕРТВИ КАТАСТРОФИ У СПІЛЬНИЙ ГРОБ.

ДАБІЛІН, Ірландія, 7. вересня. — 48 жертв пожежу школи, яких показували рухоми образками, поховують у спільному гробі. 26 осіб спалилося на вудог так, що їх не можна було навіть розпізнати.

СТАН ПРЕСИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

Преса Західної України, голдово політична, виглядає дуже мізерно. Радикальний „Громадський Голос“ виходить всего в 1.500 примірників, органи УНД-а „Рада“ — 2.200 прим. „Діло“ — 5.000 прим. Ще гірше стоять інші видавництва.

До такого стану преси приносяться та обстанова, що українська політична преса зазнає нечуванних репресій зі сторони польської прокуратури. Й видання майже кожне число конфісковане („Рада“ на 64 чисел була 62 рази конфіскована) (так само з „Ділом“), а редакції потягали до судової відповідальності.

Натомісью поширюються й розвиваються видання клерикальні: „Місіонар“ виходить в 8.500 прим., „Наш Приятель“, журнал для молоді, в 6.500 прим. й інші. Звичайно органи ці не підлягають конфіскації.

ЕМІГРУЮТЬ З БЕСАРАБЬ.

Навіть румунська влада примушена констатувати неможливі зрив утікання та еміграції з Бесарабії.

„Бюлетень Праці“ — орган міністерства праці Румунії, повідомляє, що за 1925 р. емігрувало з Бесарабії 12.241 чоловік, тоді як 1924 р. вийшло лише 1.450. Між ними зі старі Румунії емігрувало 1925 року лише 597.

Коли взяти на увагу, що в офіційну статистику румунського министерства не входить утікання через Дністер і крім того, що цифри ці взагалі не повні, то зобрази собі уявити, як живе селянство в Бесарабії під владою румунських жандармів. Населення примушено тисячами кидати насиджені місця й тікати далі. Утікання селян 26 р. не припинилось, а ще збільшилось. Новий румунський уряд намічає нову витівку щодо „упорядкування“ управління Бесарабією: парламент вносить законопроект про встановлення „секретаріату Бесарабії“, що має одержати повну адміністративну та військову владу. Йому безпосередньо підлягатимуть всі адміністративні й військові органи Бесарабії; всі призначення урядовців для Бесарабії проходять через цей секретаріат.

ЕПІДЕМІЯ ХОЛЕРИ В АЗІ.

Чисасиповідомляють, що в англійській Індії, на острові Філіппінах, в Індокані і Сіамі швидко епидемія холери. Урядова статистика вимазує, що в саям Індії мерельо досі 43,856 осіб.

НЕ БУДЕ БІЛЬШЕ СТАРИХ ЖІНОК.

З Будалецтвув повідомляють: хірург професор Невеш Назі одснгував незвичайні висідли приприньованню до жінок відомолюждочної методи Воронюка. Старі жінки, на яких зроблено переслічення з малісамичко, набрали всіх ознак молодості.

ВЕЛИКІ ЗАПИСИ НА ПУБЛИЧНІ ЦІЛІ.

НЬО ЙОРК, 8. вересня. — В місцевому суді предложено до затвердження testament мільонерки пані Анни Кейн. Testament відзначається великими записами на публичні цілі. Музейови Шугуї в Нью Йорку записала вола збори образів; Колумбійському університету 1 мільон доларів; притулковити для нервничим хорих 1 мільон доларів; для публичних бібліотек Нью Йорку 200.000 доларів, та цілий ряд менчих записів другим інституціям.

„КОЖДЕ МІСТО ПОВИНО МАТИ ВОЗДУШНИЙ ПОРТ“.

ФІЛАДЕЛФІЯ, 7. вересня. — Вільям Мекрейкен, заступник секретаря (міністра) торгівлі, говорив тут на отворенню річної конвенції Національного Летничого Товариства, що кожде американське місто повинно мати міський „воздушний порт“, себто спеціальний простір для вилету й осідання літаків, бо летництво незадовго стане зовсім нормальним, загальноживанним комунікаційним средством.

ПРИТІЩЕННЯ ТОРОКІТНИХ МОТОРУ ЛІТАКА.

Коли літак летить, то торокітний його мотору в самому алітку таке сніднє, що приглушує всякі розмови та утрудняє а навіть уможливило ведення телефонічних розмов. Фіснський офіцер Гаррі Таммелін придумав апарат, який приглушує той турокіт мотору, а рішучасно скріплює через мікрофон голос в телефоні. Пробі з тим апаратом випали дуже добудь заосмотрені всі військові літаки.

ВОВКИ В МОСКОВЩИНІ.

„Наркозмі“ видав відозву, яка визнає до безоглядної боротьби з вовками, скільки ж яки обичають в Московщині на понад 100.000. Минулої зими розіарили вони сотки людей і близько 1.000.000 штук худоби. Часто появляються вони великими стадами в великих навіть губерніяльних містах. Особино уgroзуюче є нещастя наслідком частих випадків скажености, що трапляється між вовками, які заражуять свою хороботою псів і худобу, на які нападають.

ПРОТЕСТ ПРОТИ ВІЧНОГО СТАНУ ОБЛОГИ В БУКОВИНІ.

Буковинська Торговельна Палата на своїм місячнім засіданню, що відбулося в початках серпня ц. р. в Сторожинці, по вслушанню докладу генерального секретаря про спийновання всякої торгівлі через вічний стан облоги, що панує на Буковині вже від 1914 року, а по окупацию карк Румунскими се більш скріпился, ринила запростувати проти цього положення і відіслати до министерства внутрішніх і військових справ з жаданням знесення стану облоги.

НИМЕЧЧИНА ВИБРАНА ДО ЛІГИ І РАДИ ЛІГИ

ЖЕНЕВА, 8. вересня. — Ніни в полудне Німеччина стала членом Ліги Народів.

Повні збори Ліги заявили за прийняття Німеччини одногоголосно. Наслідком сього вблюд у являшю прийдути йаті обради зборів Ліги договорів з Льонарною.

З Берліна доносять, що німечійський уряд вислав уже 24 пратемники, які мають узяти участь в урочистих церемоніях, з яких мається прийняти Німеччину на засіданню Ліги. Про сього прийняття Німеччини ще не дістало офіційного повідомлення, але населення краю довіддалось по нгому за попереднітмом раді.

Прийняття Німеччини знова викликало в менчих державах бажання дістати постійні місця в Раді Ліги. Ліга, однак, сподіється не лишень заспокоїти сі держави, але дістати назад до себе Еспанію, яка вже вступила зовсім урядом.

АНГЛІЯ ВАГАЄТЬСЯ З ОСТРИМИ ВІСТУПАМИ ПРОТИ КИТАЮ.

ЛОНДОН, 8. вересня. — Англійський уряд, який тепе дістав вістки про битве більшого числа англійських флотинських офіцерів і жовітерів китайськими військами в Китаю, не думає робити з сього міжнародного виникну та домагатись повярвання винуватків. Уряд випрадується тим, що в Китаю панує хаос, що війнники се не правдива армія, а радше розбавана.

Тимчасом з Китаю приходять вісти, що Англії в Китаю домаються рішучого виступу зі сторони англійського уряду. На їх забезпечку уряд і вислав уже на китайські води ще кружлякі Гоансеку.

ЖІНКИ ПРОБУВАЛИ НАСЛІДУВАТИ ГІДЕНБУРГОВУ ШЕТИНУ.

БЕРЛІН, 8. вересня. — Берліські фризери (барбери) від довшого вже часу шукали за якоюсь модною причоскою для жінок, щоби нем захопити всі німецькі жінки й в сєй спобі „визволити“ німецьке жіноцтво з рабства французьких фризєрів. Тепер власне й дізнавалось, що вони найшли те, чого шукали, коли один берлінський барбер порадив жінкам зачісувати волосся на моду президента Гіденбурга. В деяких барбернях уже й появилися на виставках шерки з жіночими причісками, заздженнями зовсім після славної шетини президента. Сі причіски, однак, показався так негарними, що навіть самий Гіденбург дав барберам край зрозуміти, що вони лиш зазробили, ямб їх закінчили. Він звернув їм увагу, що того рода мода може осмілити його перед цілим світот. Зараз на другий день причіски Гіденбургові зникли з вікон, і французькі моди знова запанували неподобно в Німеччині.

АНГЛІЙСЬКІ ЮНІ ДЕБАТУЮТЬ ПИТАННЯ ГЕНЕРАЛЬНОГО СТРАЙКУ.

ЛОНДОН, 8. вересня. — На конгресі англійських робітничих юній власні нині дуже жива дебата над тим, чи робітничі юній порядю живяти як оруддл генерального страйку. Серед делегатів зазначається дуже цікава ріжниця в поглядях, бо на загал кажучи, великі юнії були проти генерального страйку, а менші за ним.

ЛІГА ПОДАРУВАЛА АВСТРІ 9 МІЛІОНІВ ДОЛЯРИВ.

ВІДЕНЬ, 8. вересня. — Австрійський уряд, який тепер майшовся в скрутному фінансовому положенню, бо рішучасно йому приходиться підняти пенсії своїм урядовцям і заплатити Лізі Народів рати в сумі 9 мільонів доларів, дістав несподівану допомогу зі сторони Ліги, коли ся звільнила Австрію від плати позичкової рати в сумі 9 мільонів доларів.

Віденські газети з призначенням відносять прийняття Австрії до Ліги.

„ОДНА АМЕРИКА ГОТОВА РОЗОРУЖИТИСЯ“.

ПАРИЖ, 8. вересня. — Вільям Шрєр, американський знаток морських справ і відомий публіцист, заявляв на основі своїх спостережень з кенецьких конференцій для розоруження, що там кожда держава є готова розоружити другу державу, але не саму себе. Одинокою державою, яка на його думку готова се зробити супроти себе самої, є Злучені Держави. Він каже, що все говорення про бажане розоруження зі сторони других держав, се чистий „банк“ (блгга).

ЗНОСЯТЬ ВІЙСЬКОВИЙ СТАН В ЕСПАНІЇ.

МАДРИД, 8. вересня. — Корольський декрет скасував нині війнничий стан в Еспанії, який був запровадженний для зломання бунту артерійері проти зарядження короля про виборність офіцерських становищ.

Публічний голос заявляють, що винуватий за бунт поносить прем'єр Де Ріверу.

ЛІГА НЕ ЗНАЄ, ЩО РОБИТИ З АМЕРИКАНСЬКИМИ ЗАСТЕРЕЖЕННЯМИ.

ЖЕНЕВА, 8. вересня. — На спеціальнім комітеті Ліги На роді, установленні для розгінчення американських застерезень щодо приступлення Злучених Держав до світового суду при Лізі Народів, прийшло до певного застою. Не дійшовши до ніякої твердої офіції, комітет відложив справу на друге засідання на другий тиждень, але я на нього члені комітету не мають великої надії.

Корючаліте з нагоди!

ТЕПЕР БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ ПРИЙМАЄСЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Корючаліте з нагоди!

ВОПІТАЙТЕ СЕБЕ!

